



Абылқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті

# МООК

## «Ғылыми зерттеулер әдіснамасы»

### 5-ші бөлім. Патентке қабілеттілік шарттары.

Дәріс оқытушы:

Доктор PhD, Аринова Сания Каскатаевна

Қарағанды

## Бөлімнің мақсаты:

"Ғылыми зерттеулер әдіснамасы" пәні техникалық ой-өрісті және металлургия саласындағы магистрлердің қолданбалы және ғылыми-зерттеу міндеттерін шешу қабілеттерін қалыптастыруды мақсат етеді.

## Бөлімнің жоспары:

Патент туралы жалпы түсінік

# ПАТЕНТ ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ ТҮСІНІК

Патент - өнертабыстың, пайдалы модельдің, өнеркәсіптік үлгінің не селекциялық жетістіктің айрықша құқығын, авторлығын және басымдығын куәландыратын қорғау құжаты. Патенттің қолданылу мерзімі патенттеу еліне, патенттеу объектісіне байланысты және 5 жылдан 35 жылға дейін. Егер өнертабыс белгілі болмаса, өнертабыс жаңа болып табылады. Егер ол маман үшін нақты техникадан нақты болмаса, өнертабыстың тапқыш кезеңі болады.

Өнердің алдыңғы сатысы өнертабыстың басымдылығына дейін әлемде жалпыға қол жетімді болған кез-келген ақпаратты қамтиды.

Өнертапқыштықтың жаңашылдығын анықтаған кезде, алдыңғы қатарға Қазақстан Республикасында берілген өнертабыстар мен пайдалы модельдерге, сондай-ақ Қазақстан Республикасында патенттелген өнертабыстар мен пайдалы модельдерге барлық өтінімдер кіреді.

Өнертабыс өнеркәсіпте, егер оны құрылыс, өнеркәсіп, ауыл шаруашылығы, денсаулық сақтау және басқа салаларда қолдануға болатын болса, қолдануға жарамды. Егер өнертабыстың авторы немесе өтінім беруші Патенттік ведомствоға өтінім бергенге дейін қандай да бір жолмен өнертабысқа қатысты ақпарат және оның мәні туралы ақпарат көпшілікке қол жетімді болса, онда ол ақпарат ашылған күннен бастап алты ай ішінде өнертабысқа өтінім беру құқығын сақтайды. Бұл фактіні дәлелдеу міндеттемесі өтініш берушіге жүктеледі.



Өнертабыстың жаңалығын талдау техникадағы алдыңғы қатардағы аналогтарды іздеуді, өнертабысқа жақын аналогты (прототип) таңдауды және өнертабысқа прототиппен салыстырмалы талдауды қамтиды. Егер өнертабыстың прототиптен кемінде бір ерекшелігі болса, онда өнертабыс «жаңалық» шартына сәйкес келеді деген қорытынды жасалады.

Егер өнертабыс белгілері өнертабыстың барлық белгілерімен бірдей болса, өнертабыс бұрынғысынша ұқсас болмаса, өнертабыс «жаңалық» шартына сәйкес келеді.



Өнертабыстық қадамды тексеру тәуелсіз шағымда сипатталған өнертабысқа қатысты жүзеге асырылады және мыналарды қамтиды: жақын аналогты анықтау, мәлімделген өнертабысты ең жақын аналогтан айыратын белгілерді анықтау; қарастырылған өнертабыстың айырым белгілеріне сәйкес келетін белгілері бар осындай шешімдердің алдыңғы қатарын анықтау. Егер айырым белгілеріне сәйкес келетін белгілері бар шешімдер табылмаса немесе мұндай шешімдер табылмаса, бірақ айырым белгілердің өтінім беруші көрсеткен техникалық нәтижеге әсері расталмаса, өнертабыс өнертапқыштық кезеңнің талаптарына сәйкес келеді деп танылады.



Өнертабыстық қадамның шарттары да сәйкес келеді:

- белгіленген құрылымы бар жаңа жеке қосылыстар алу әдістері;
- белгілі бір қосылыстардың белгілі бір қосылыстарды алу әдістері, егер олар белгілі бір класқа немесе қосылыстар тобына жаңа реакцияға негізделген болса;
- синергетикалық эффект беретін, екі белгілі ингредиенттерден тұратын композиция, мүмкіншілігі алдыңғы техникадан алынады;
- белгілі қосылыстар тобының жалпы құрылымдық формуласының астына түсетін, бірақ арнайы дайындалған және зерттелген деп сипатталмаған, сонымен бірге сапалық және сандық жағынан да (таңдаулы өнертабыс) осы қосылыстар тобы үшін белгісіз жаңа қасиеттерді көрсететін жеке қосылыс.



# МӨЖ ҮШІН ТАПСЫРМА

- 1) Жалпы патент ұғымын қалац түсінесіз.
- 2) Өнертабыстық қадамының шарттары.





# ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Современные методы структурного анализа материалов : учебное пособие для магистрантов и докторантов PhD по специальности - Материаловедение и технология новых материалов, Metallургия / Л. А. Дахно , О. А. Шарая ; М-во образования и науки РК, Карагандинский государственный технический университет, Кафедра металлургии, материаловедения и нанотехнологий. - Караганда : КарГТУ, 2013. - 83 с. - ISBN 978-601-296-476-9
2. Кузнецов, И. Н. Основы научных исследований : учебное пособие для бакалавриата и магистратуры, аспирантов / И. Н. Кузнецов. - 3-е изд. - М. : Дашков и К, 2017. - 282 с. - ISBN 978-5-394-02783-3
3. Коробко В.И. Основы научных исследований: курс лекций: учеб. пособие для студентов строительных специальностей. – М.: АСВ, 2000. – 218 с.
4. Герасин А.Н., Отварухина Н.С. Магистерская диссертация: учеб. пособие для магистрантов / Мос. гос. ин-т управл. – М., 2010. – 56 с.
5. Перспективные технологические процессы в металлургии: учебное пособие для студентов, магистрантов и докторантов / А. З. Исагулов [и др.]. - Караганда : КарГТУ, 2017. - 78 с. - ISBN 978-601-315-308-7